

Kéziratok, a melyek nem
adatnak vissza ide kül-
dendők: „MURAVIDÉK“
szerkesztősége Murska
Sobota, Alexandrova c.
:: :: 202. szám. :: ::

Postatakarék
számla száma 12980.

Laptulajdonos:
KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai-, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden va-
sárnap. Előfizetési ára
negyedévre belföldön 15
Dinár, külföldre 18 Din.
Amerikába 20 Din. Hir-
detési ár □ cm.-ként:
szövegközt és nyílttér
1-50 Dinár, rendes 1.—
Din., apróhirdetés 0-70
Din. és az illeték. Több-
szórínél engedmény.

VI. Évf.

Murska Sobota, 1927. július 24.

27. Szám.

Egymást ölik a bécsiek

Nem nemzetiségi nem vallá-
si okok, földterület elrablásáról
sincsen szó, amiért egymást ölik
a bécsiek.

Mi lehet az oka annak, hogy
az osztrák frontharcosok és köz-
társasági védőrség közt Somfal-
ván tavasszal történt lödőzés
miatti felmentő igazságszolgálla-
tásra, a bécsi munkások tüntet-
nek, támadnak, épületeket rom-
bolnak, gyújtogatnak, gyilkolnak?
Meggzúnt a felebaráti szeretet?

Az igazságszolgáltatás régi
időbeli copfja szerint: büntetni
kell minden bűnöst. Talán ez
maradt meg a konzervatív alsóbb
rendű népben? szemét szemért
fogát fogérti jog vagy szokás
szerint? Nem nézték, melyek
azok az okok és pillanatnyi té-
ves agyműködések, melyek miatti
valaki, a másik szemét, fogát ki-
ütötte! Megtörtént. A károsult nem
kapott kártérítést azzal, hogy a
bűnös, aki a bajt, a kárt elkö-
vette, büntetéseken szintén el-
vesztette a szemét. Volt-e segítve
ezzel a bajon? Hiszen egy baj-
ból, kettő lett csinálva!

Azon ember felett, aki bünt
követett el egyedül a bíróságnak
kell mérlegelni azt, hogy célt ér-e,
megjavítja-e a bűnöst azzal, hogy
megbünteti, avagy elégséges-e (és
ez az intelligenseknél nagyon
helyes lehet), feltárni a bűnös
előtt bűnös voltát; mert ezzel
büntetés nélkül sem fogja megis-
mételni bűnét, az egyébként be-
csületes, jóra való ember. Az e fé-
le bajoknál tehát az első a bű-
nös kiderítése, azután a bűnös
megjavítása, de nem okvetlenül
a büntetése! Nagyon rossz lelkű,
máju, a bosszuállás miatt állatias,
cseppet sem finom jellemű az a
károsult, aki nem elégszik meg
azzal, hogy a bíró kijelenti a bű-
nös bűnös voltát, bűnének miben-
létét, hanem ezen felül a bünte-
tést is kívánja. Természetes, hogy
a bírónak feltétlenül objektívnek
kell lenni, semmiféle érdekeltsgé-
nek, feljebbvalótól befolyásolha-
tónak nem szabad lenni.

A nép olyan, mint a gyer-
mek. Régebben az iskolákban a
veréssel akartak célt érni, ma
már másképen gondolkodnak

Pénzhamisító műhelyt lepleztek le egy szlovéniai bőrkereskedő házában.

A véletlen folytán Novomeszto
szlovénia városban a rendőrség pénz-
hamisító műhelyt leplezett le, ahol
nagy mennyiségben gyártották a két-
dínáros ércpénzeket.

Kos Ferenc novomesztoi hiva-
talanok nemrégén megvette Planisek
Jakab bőrkereskedő házat. Kos a há-
zat renováltatta és tisztítottta, miköz-
ben a padláson a kémény mellett egy
titkos odura bukkantak, melyben a
két dínáros ércpénz készítéséhez szük-
séges mintákat találtak. Kos jelentést
tett a rendőrségnek, amely meglepe-
tő szerűen házkutatást tartott Planin-
sek házában, ahol egy rejtett helyi-
ségben pénzhamisító műhelyt találtak.

A rendőrség lefoglalt tizenkét ércle-
mezt, amelyekbe már be volt égetve
a két dínáros képe, továbbá nagy-
mennyiségű ércet és finom rovátkoló
gépeket foglaltak le.

Planiseket letartóztatták, de ta-
gadta, hogy pénzt hamisított volna
és azzal védekezett, hogy bizonyosan
egyik ellensége csempészte be házá-
ba a pénzhamisító gépeket.

A rendőrség széleskörű nyomo-
zást indított, mert bizonyos, hogy
Planinscknek bűntársai is voltak. Any-
nyit sikerült megállapítani, hogy Pla-
nisek az egész országot elárasztotta
a hamis pénzzel.

művelt pedagógusok. Testi fájdal-
om nélkül is lehet javítani, a bű-
nöst a jóra, a hasznosra, a fele-
baráti szeretetre tanítani. A bíró-
ságnak is így kellene berendez-
ve lenni, hogy kizárólag annak
tekintet nélkül a nép, a károsult
kivánságára (Jézus esete) kelljen
megállapítani szükséges-e a bűn-
tetés avagy nem szükséges. Fele-
lesleges a munkás közreműkö-
dése.

Igaz, hogy a bíróságnak hely-
zete a paragrafusok hiányossága,
a bűn körülményeinek cikornyás
volta miatt néha nagyon nehéz;
ezért vannak a felsőbb hatósá-
gok, tessék megfelelőbbé és vég-
re az objektív igazságnak önma-
gától kell megjelenni. A subjek-
tív igazság, úgy sem igazság!
Ámde gondoljuk meg, amint az
izlés változik, úgy változik a nép
igazságérzete is. Mindenkinek
egyenként Somfalva esetét, a leg-
finomabb nűánszokat és az emiatti
felmentést bizonyítani nem lehet
és ezért kétségtelen, hogy ha a
fenti nézőpontok fennállanak, hogy
helytelen volt az erőszakoskodás,
mellyel többeknek korai halálát
okozták, értékeket pusztítottak,
melyek pótlása sok szegénynek
is pénzébe fog kerülni a nyom-
ruságot csak fokozták vele. A
dolgok gondos megbeszélésével
lefebbezéssel, könnyebben lehetett
volna az igazságot kibogozni. Mit
értek el ezzel? . . . Nézzünk a
sorok közé is!

A boldog, megelégedett csa-
ládapát, a gondoktól nem terhelt

ifjút (a munkásokat, de másra is
szól); más nem foglalkoztatja agyát
mint a kenyeret adó munkája és
a munka gyümölcsének minél
jobb kihasználása, az életmódja.
(Tekintsünk most el a fajfentar-
tási ösztön gondjaitól.) Amint az
existencia bármilyen okból zavart,
(Bécsben sok a munkanélküli és
az elégedetlenül jövedelmező mun-
ka) az emberek politizálni, kom-
munizálni, szervezkedni kezdenek.

A gazdagoktól, akik nemcsak
élnek, jól élnek, hanem nagyon
jól élnek, kívánják a megélhetés,
az existencia falatját, amely a
gazdagnak a nála lévő pénz
miatt (az eddigi berendezés sze-
rint a pénz munka nélkül is sza-
porodik!) százszorososan kijut.

Majd meglássuk, ha élünk,
bár rövid idő múlva fog mutat-
kozni, hiszen az emberek hatvá-
nyozottan szaporodnak, ellenben
az elhalálozások inkább, fogynak
mint stagnálnak, a jövedelmező
munkanélküliek száma minden
bránzsban, tanító, orvos, keres-
kedő, mérnök, állatorvos, ügyvéd
naponta emelkedik, lesz-e még
ilyen titulusz a kommunista for-
radalmosítására? Ha igen, gaz-
dag nem lesz.

Az üres gyomor, a nyomor-
gó ember, nem ismeri a feleba-
ráti szeretetet, Nem elvről, nyom-
ruságról van szó.

Gazdagok figyeljete! Jézus
szavai: „Ha két kenyered van,
add egyiket annak, kinek egy
sincsen“, (különben elveszi. Szerk.)
Mindenkinek van létjogosultsága!

ROVÁS.

A d. lendavai klerikális lapnak,
a „Népujság“-nak talán fáj az, hogy a
„Mörszka-Krajina — Muravidék“ uja-
ban csak „Muravidék“ cím alatt teljes
magyar szöveggel jelenik meg, azt ír-
ja „Kell-e Prekmurjében két magyar
ujság? Nem kell?“

Hát mi is azt mondjuk, hogy
nem kell. De, hogy miért látta be ezt
a „Népujság“ csak olyan későn,
s nem akkor, amikor megindítani
készült? azt talán csak a „Népujság“
körüli urak tudják. Tagadhatatlan tény
azonban az, hogy „Mörszka Krajina“
— „Muravidék“ alcímmel vend-szlovén
és magyar nyelven már ez előtt hat
évvel abban a kritikus időben jelent
meg, mikor mindkét nyelvnek haszná-
lata még szóban is ellenségre talált a
sovén nacionalisták körében, hát még
írásban vagy éppen a hetilapban. Volt
valaki más, aki az akkori sovén ki-
lengések ellen szót mert emelni? Volt
ki a magyar nemzeti kisebbségeket
tájékoztatni volt kész szlovén hatósági
rendeletek fontosabb intézkedéseiről?
Vagy volt, ki ő vend-szlovén és magyar
kultúra életbentartásáért hozott volna
annyi áldozatot, hogy lapot indítson?
Ugy-e a mai „Muravidék“ volt az
egyedüli; s annak létjogosultsága ta-
gadhatatlan. Azért az „irodalmárosko-
dással“ foglalkozó uraknak meg volt
adva az alkalom s most is meg van
adva, ha tényleg a magyar kultúra és
nép érdekében akarnak munkálkodni,
hogy irodalmi tehetségüket szerény
lapunk hasábjain juttassák a nép ja-
vára, amiért előre is köszönettel tar-
tozunk. Ha ez az akarat már 1922.
évben, a mai „Muravidék“ megindulá-
sakor uralkodott volna, akkor tényleg
két magyar ujság Prekmurjében feles-
legessé vált volna.

Mi azt hittük, hogy a sok keserű
csalódás után tényleg jön valami szá-
mottevő állami segély a kisgazdaság
és kisipar fellendítésére. De amint lát-
juk, csak üres malaszt marad minden
ígéret. Árvis károsultak adóelengedése
fagy kár segély, hidak és utak javítá-
sa, Mura szabályozása, olcsó hitel,
nyugdíj rendezése stb. stb., mind-mind
halasztást nem tűrő sürgős elintézés-
t vár, de még eddig nem mozog semmi.
Nem e volna jó már egyszer magunk-
hoz való dolgokat művelni? Választá-
sok közelednek. Meggyőződés szerint
kell szavaznunk, vagyis arra a pártra,
amelytől remélhetünk valamit, azaz,
melynek van és adhat anyagi és er-
kölcsei támogatást.

Az elégedetlenség,

nyomorúság, kivándorlás, szélhámosság, ön — és rablógyilkosságok, családirtások erkölcselenségek okairól a pénzügyi-ről és a gazdasági válságról a múltban.

Nem kell nemzetgazdaságtant, pénzügytant éveken át tanulni, kis gondolkodással rá lehet jönni sok mindenre, csak az alapfogalmakat kell ismernünk. Tudni kell a következőkről:

A földről. (Ennek termőerejét és ezáltal ama tulajdonságát, hogy a levegő, víz és napfény az életet élteti. A termelő ereje egyes anyagokra nézve igen gyenge, ezért ezekből kevés van és csak azért mert kevés van belőlük, a föld kincseinek nevezik. Őket. Gyémánt, arany, platina stb.) Az emberről. (Ennek a földre gyakorolt munkaereje, növény- és állattenyésztése. Nyersanyagtermelésével előállítja az ember életszükségeit. Az életszükségletek raktározása, a vagyon.) Az ember igényeiről. (Élni és jól élni közti különbség!) A népvézetőről. (A vagyon utáni vágy. A rabszolgaság. Az erősebbik és okosabbik uralkodása a gyengébb, kevésbé okos felett.) Általában ezeket kell jól ismerni, hogy kusza gondolatfoszlányaink tévuttra ne vezessenek bennünket.

Induljunk ki az általánosból, — de elindulhatnánk egyetlen felebarátunkból is, — lássuk hová jutunk. Ebből anélkül, hogy külön rámutatnánk minden olvasó fogja tudni, mik a bajok kuforrásai.

Mielőtt belekezdenénk, vegyünk elő egy nagy illusztrált (képes) történelmet és lássuk, hogyan keletkeztek mindezek a dolgok. Már a lapok forgatásakor szemünkbe ötlenek a képek, melyek nagy része gyilkosságokról (háborúk-, kivégzések-) és rablósokról anyag és érték pusztításokról nyújtanak bizonyítékot szemléletet. Nézzük Budavár elfoglalását, Krisztust a keresztfán, Nagy Sándor és Dárius issosi csatáját, stb. mindegyik arról ad tanúságot, hogy az uralkodásért avagy uralkodásféltésért, kényelemért, jólétért, végeredményben a vagyonért, a gazdagságért veszték össze az emberek. Vagyon és szerelemféltésért irtottak ki embereket, akiket magukra nézve veszélyeseknek tartottak.

A másik képsorozat a különféle öldöklő eszközöket szemlélteti, a kőbaltától fel a legkomplicáltabb gyorstüzelő ágyúig. Az akkori népvézetek, az uralkodók is külön megfizették az ezekkel foglalkozó tehnikusokat, kémikusokat, akiknek főleg azon kellett törni az eszüket, hogyan lehet leggyorsabban és legkönnyebben megölni az emberek nagy tömegét. Éppen így fizették a bátor, a halált megvető gyilkosokat, az úgynevezett hősokeket, akik jól értettek a gyilkoláshoz. Ha elestek szobrokat emeltek a néppel és bebeszélték nekik, hogy ezek a főgyilkosok a néppért haltak meg; de magukban titokban tartották, hogy valójában a vezetők és érdekeik megmentése céljából pusztultak el. — (Régebben a népvézetők maguk is viaskodtak, nem a néptömeg, s aki a másikat megölte az a nép volt a győztes. Az ilyen emberre szükségük volt a tömegesen lakó embereknek. Ezekből nőttek a népvézetők, az uralkodók. Ez utóbbiak nem akartak veszedelmekbe keveredni ezért alkalmaztak helyettük viaskodókat, hadvezéreket). Tehát a szobrokról, az uralkodókról és ezek segédeiről, a miniszterekről is találunk képeket. A népvézetők uralkodók között voltak olyanok, kiket a nép maga választott, a nép szerette őket, de voltak olyanok is, akik nem mertek a nép közé menni, mert a lelkiismeretük nem volt tiszta, nem voltak kizárólag a nép javára. A nép megölte őket, mert uralkodni akartak felettük. Igen jól akartak élni, sőt vagyont szerezni. Ámde hogyan? Vagy a népnek kellett sok gabonát, nyers terményt adni — adót, vagy elrabolták a néppel a szomszédos nép megtakarított vagyonát embereit. Ezeket a fogságba ejtetteket, aztán sanyargatták munkával — rabszolgaság, adóval. Az idegen területet a saját vagyonuknak mondták. Így lettek gazdagok az őrségi uralkodók, kiknek koporsóiban ma találjuk a föld leg szebb kincseit: gyémántot, rubint, aranytól csillogó ruhát, ékszereket, stb.

Azt látjuk a történelemből, hogy a legrégibb népvézetek mind a néptől éltek. A népnek kellett őket eltartani, de nemcsak őket, hanem az ő megfogadott embereiket is (lósok, tanácsadók, táltosok, udvari bolondok, stb.) Ezeket nem a nép választotta, hanem a népvézetek vették maguk mellé őket azért, hogy ők a népet vezessék, az adót behajtsák. Hogy a népvézetek szolgálkaikkal biztonságban érezzék magukat, katonákat kellett alkalmazni. Ezek állandóan katonák

voltak; az volt foglalkozásuk. Ámde néha ezek is több vagyont akartak, mint amennyi fizetést az adóból, nekik juttatott a vezető, megint csak a szomszédot rabolták.

Hogy minél többen legyenek az öldöklők toboroztak zenészővel, uniformis szép ruhával, rábeszéléssel, pénzzel összeszedték a legényeket és vitték őket gyilkolni, rabolni. Később a vezetők ez érdekeik megővése céljából parancsokat adtak ki és többek között fejbőlövés terhe mellett akarva nem akarva a nép kötelességévé tétették, megvédeni a népvézetőt, az ő felfogadott alkalmazottait és azt a területét a földgolvónak, amelyet egy-egy ilyen magát még tán Istennek is képzelő népvészér magáénak mondott, helyesebben kinyilatkoztatott. Ezen területek határait, melyek a gyakori rablási kitérőek megváltoztattak, mutatják azok a képek, melyeket térpeknek neveztek. Az illusztrációk között pénzeket is látunk melyek sok ezer alakuk, nagyságuk, mindenféle felirással, emberfejekkel díszítve. Ezek eleinte bőr darabok voltak s ki tudja miféle anyagnak, később a fémeket használták: vasat, rezeget, ezüstöt, aranyat, nikkelt, ujabban papirost, alumíniumot. A pénzt a népvészér készítette és kitudja ismertető jelnek vagy hiuságból gyakran a saját képét nyomatta rájuk. A pénz ritkán érte meg azt az értéket, amelyet reá nyomtak, de a nép elfogadta, mert könnyebben fizetett vele, mint a cseretárggyal. Később a szomszédok is elfogadták csak azért, mert egyik másik nyerstermény és kész áru jobb volt a pénzzel rendelkező népnél, mint a szomszédos népeknél. Így, és csere útján más népcsoport emelte az ipart a nyerstermények előállítását. De ha ez már nagy íramot vett és a szomszéd nép egy gyár útján maga is elő állította azt az iparcikket, érthető, hogy az eladóknál felgyűlt az áru, nem volt vevő, nem volt pénze a nyerstermelőnek, se az iparosnak, mert nem tudta eladni a portékáját. Pangott az ipar, a nyerstermelés.

(Folyt. köv.)

Két szomszéd.

— Jó napot szomszéd!

— Adjon az Isten magának is!

Na mi újság? maga mindig tud valami új eseményt.

— Mondok is, ha maga még nem tudja.

— Halljam, na miaz?

— Hát a Népujságban nem olvasta, hogy a Klerikális párt már a jelölt urait is megnevezte, hogy a mostani ciklusban kiket óhajt?

— Azt olvastam én is, a személyei ellen nem is szólok sem, az a párt belső ügye, nekem csak a politikai sikertelensége miatt van kifogásom, mivel ezen párt a múltban nem tudta szolgálni Prekmurje szegény emberek általános érdekeit, bár a hiba nincsen bennünk, de ennél fogva a jövőben nem lehet bizalmunk bennük, és talán egyoldalú felekezeti szempont is vezérli egy kicsit őket. Pedig ez nem helyes irányelv az emberiség részére, mindnyáján emberek és felebarátok vagyunk, így egy és közös az érdekünk. Valamint a jó Istenünk mindnyájukra egyformán felhozza az ő napját, úgy minden pártnak az államban egyformán kell a szegény emberek ügyét szolgálni, azt nem lehet fajok és felekezetek szerint osztályozni. A jó Istenét imádja mindenki úgy, mint a miben született, és az ő vallása tanítja. Ahoz semmi közre senki ember fiának. De már az államérek és kötelességekből származó jókban, egyformán kell részesedni minden állampolgárnak; ezt megköveteli az állam érdeke is, mivel az állam jóléte a népe boldogságában van.

— Tehát kedves szomszéd én is most azt mondom: a hét évnek tanúsága eléggé meggyőzhetett mindenkit arról, hogy az apró kis pártocskák nem szolgálták a tulajdonképeni szegény emberek ügyét, mint azt nagyszerűen a szózat is kifejezi.

— A mostani ciklus alatt tömörülünk valláskülönbség nélkül a radikális párt zászlaja alá, mert aki nem így cselekszik, az ellensége saját — és az ország boldogulásának, de az állam érdekeinek is, mert láthatta szomszéd a mi elintézte lett, ő végezte el, habár ebben is a többi kis pártocskák akadályozták. Fel tehát most együttesen ezen zászló alá mi Prekmurjeiek, ha el akarjuk érni a boldogulásunkat, ő el fogja intézni a rég óhajtott árvák pénzügyét, postatakarék betétek, szövetkezeti pénzügyét és a még sürgősebb el nem intézett nyugdíj stb. ügyeket is. Ez most bizonyos lesz. Többet egyelőre mást nem mondok és megyek is. Isten vele szomszéd!

— Na az Isten áldja meg, a viszont látásra! Horváth Lajos.

A vőfély.

Irta: K. J.

S míg itt táncol, addig, az örömapa kétitcsés balackot megkoszorúzza egy „fontos” kalácscsal, a karcos jávával tölti meg s úgy adja át a vőfély uramnak, a ki most megindul nevezetes útjára: kikérni a menyasszonyt. Ki is kéri imigyen:

Jó napot kívánok a násznagy-uraméknak,
Ismét fölnyitottam, ajtóját a háznak.

Tudomásukra van a násznagy-uraméknak,

Hogy mi célja vagyon mostani utunknak;
Azért vőlegényünk édes-szépen kéri

Drága menyasszonyát adnák ezennel ki.

— De nem addig van a' szép öcsém! Vág közbe a násznagy; — nem nem adjuk ám olyan könnyen ki a menyasszonyt, mert hát itt is szeretjük,

no azonban, minthogy annyit fáradtatok, hát egyet mondok, aztán kettő lesz belőle. Azt tudom, hogy tudod: két tyúk hány pár, de nem tudod, melyik az eke végső lyuka, ha ezt eltalálsz, vagy akár vőlegényed, akkor elvihetitek a menyasszonyt.

— Mig itt macerálja a násznagy a vőfélyt, addig a hozott palack bora, meg kalácsa elfogy az asztal körül, s míg ezt újra megöltik a vőfély nem mulasztja el egyet pördülni a nyoszolyólánnyal meg a menyasszonnyal s mikor visszakerül a telt palack, indul vissza a vőlegényhez, hadd találja el az a földadott találgató mesét s ha aztán eltalálták sebtibe' megy vissza a násznagy elé:

Dicsérjük a Jézust, újra itt termettem,

Fejem a rejtvényen mindekkorig törtem.

Kérdés volt: melyik az eke végső lyuka?

Hát én csak azt tartom, hogy a katonák szája,

Mert ha ott volt, többé nincs eke formája.

— Biz annak nincs öcsém mert még, — helyös a megfejtés. Na hát ígyál egy pohár bort. — De a vőfély a pohár boron kívül még jutalmat is kér a fejtörésért úgy a maga, mint a vőlegénye és a násznép számára.

A jutalom a vőfély részére egy selyemkendő, a vőlegény és a násznép részére virágok, melyeket a menyasszony küld a nyoszolyólányoktól, a kik ezuttal a vőfélyel el mennek a vőlegény hajlékába:

Hogy miként Néneak szelid galambkái

Örvendetes hirnek lennének tolmácsi.

Itt aztán kioszták a virágokat, kap belőlük boldog-boldoktalan, s lesz a virágoskedv mellé virágos kalap quantum satis! A vőfély mándijának gomblyukába köti a kendőt, odaint a morénak s köszönetül úgy megforgatja a nyoszolyólányt hogy ez a tánc még menyasszony-korában is eszébe jut. — A nótá után visszatér-

nek a nyoszolyólányok a „lányos” — házhoz, a vőfély pedig előhívja a menyasszonyért készülődő néném aszszonyékat és utra kelnek a fehérlépet ijesztgető pisztolydurrogások kíséretében.

Alig lépnek be a menyasszonyos házhoz, elnémul a muzsika, hogy a csendben kiki meghallhassa a vőfély dikcióját, a mellyel a menyasszonyt bucsuztatja, most már véglegesen, kedves szüleitől:

Szünjék meg tehát már hegedük zengése

És a sarkantyuknak némuljon pengése,

Mert bucsuzásomnak most létszen kezdése,

Legyünk csendességben, míg létszen végzése.

Zeng bucsuzó szavam, hullnak bús könnyeim,

Mert töletek válok, kedves jó szüleim

(Folyt. köv.)

HIREK.

— Betöréses lopás. Mint azt már megírtuk. Rituper József norsici szobánál az ablakrácsot átfűrészelték s a műhelyből az összes ruhakészletet elvitték. Mintán a rács fűrészélése beülről történt, amit szakértő magállapított, azért a tett elkövetésével maga a károsult Rituper van meggyanúsítva s letartóztatva. A nyomozás tovább folyik.

— Villámcsapások. A 15.-ki esti vihar alkalmával a villám Lipaház községben lecsapott és sajnos, nagy kárt okozott. A község egyik legjobb gazdájának Forján J. Basa házába ütött be a villám s a házat felgyújtotta. Elégett még a mellette levő ház is s a tűzben több házi állat pusztult el többek között Forján ménlova és kancalova is. A mént nem bírták a nagy zavarban megmenteni, mert erővel vissza ment az égő istállóba s ott veszett. Ugy látszik a helybeli lakosság az oltás körül nem fejtett ki kellő erélyt, azon hiedelemben, hogy az ily tűz nem oltható el vízzel. Mikor megérkeztek a szomszédos fecskendők, azoknak sikerült a tüzet eloltani s a tovább terjedést megakadályozni. A kár persze nagy. — 15.-én 7 óra tájban Murska Sobotán erős zivatar dühöngött, amely 8—9. óráig tartott. A villám beleesett a villany világítás nagyfeszültségi áram vezetékebe, amely a tulterhelés miatt elolvadt. Estefelé a felhők keletnek vonultak és felgyújtották Kardos tesanovci lakos kazáját. — 17.-én délután hasonló fergeteg vonta Bogojina községben. Egy villám a templom tornyába esett. Rémületes volt a recsegés-ropogás, amely akkor vált pánikká amikor két villám a nyárfákba csapott, amelytől a környi házak ablakai mind bezuzódtak. Ugyanekkor egy kereszt gabonát is felgyújtott a villám Filovci határban. — 19.-én zivatar idején belecsapott a villám Trautman Sándor m. szobotai keresk. házában villámhárítójába. Kár semmiiben nem történt.

— Ujmisék. Turniscsén e hó 10.-én mutatta be első szent mise áldozatát Bakán István turniscei születésű ujmisés pap. A manuduktortiszti Szakovics József turniscei plébános viselte, az ünnepi szónoklatot Jerics Iván murska sobotai káplán tartotta. — Ugyancsak e hó 24.-én pedig Kolenc Ferenc gomilcai születésű ujmisés fogja tartani primitiáját szintén Turniscsén. Mindkét új áldozó pap a marburgi teológiát végzett s most lettek felszentelve kivételesen mivel prekmurjeiek.

— Zsebtolvajlás. Litrop József renkovcei lakos Varazdinba ment vásárra. Mielőtt Litrop még bevásárolhatott volna, valami enyveskező tolvaj ellopja kétezer dinárral terhelt pénztárcáját. Litrop 12 gyermekes családapa s így kára igen érzékenyen sújtja az egész családot.

— Hodos község ez évi termése jésztően kevés. E község rendkívül jól gazdálkodó lakossága nem sajnálja

a pénzt, a fáradságot, hogy minél szebb és több termést kapjon. Évente 2—3 vagon mütrágyát minden ősszel rendel, ennek ellenére a buza beteg, leült (szerintük) leszottant és ezért a termés igen gyatra, hitván. A rozs mégrosszabb. Ugylátszik elfagyott. Máskor 45—50 kg.-os a termés, most 5—10 kilóra csökkent. Vettő rozs egyáltalán nem lesz. A gazdáknak Hodoson rossz napok jönnek.

— Meghívó. A Felső Moráci önkéntes tűzoltó egyesület f. évi július hó 31.-én a Szép csárdában zártkörű TÁNCMULATSÁGOT rendez. Kezdeté délután 2 órakor.

— Beltinci állatvásáron az átruházási díj járulatvélenként ismeretlen okból 12 Dinárra emelkedett. Hogyan lehetséges ez, mikor Murska Sobotán csak 10 dinárba kerül ugyanez a munka?

— Az ujonnan épült házakra az egész Prekmurje területén házszám táblácskák lesznek kifüggesztve, mert számuk az egyes községekben elég tekintélyesre emelkedett.

— Bécsben a Somfalván történt munkás gyilkolás miatt büntető tárgyalások voltak. A bíróság felmentő ítélete miatt a munkások forradalmat rögtönöztek. A katonaság a munkásokat alig bírta fékezni. A rendőrségre különösen feldühödött a tömeg mert állítólag egy asszonyt és egy gyermeket egy rendőr tetleg bántalmazott. A halottak és sebesültek száma elég tekintélyes. Bécsben a pezsgő élet megszűnt sem vasut, sem táviró telefon nem működik, de egyes gyárak munkásai is sztrájkolnak.

— Borzalmas vihar Szászországban. Drezdából jelentik, hogy az Érhegységben rettenetes vihar pusztított. Az eddigi megállapítások szerint 160 halott és igen sok sebesült van, de a romok alatt még több lehet az áldozatok száma. A retentő vihar különösen Berggiesshübel, Gottlemba, Vesenstein, Pirua, Bergesütze és Viesel városokban pusztított. Kossbamban egy összedült házban nyolc ember vesztette életét. A vizár elsodorta a vasutat is s még két vonatot is magával ragadott. A baj oly gyorsan jött, hogy az áradás a nagy viharban két perc alatt négy méter magasra nőtt s így a menekülést lehetetlenné tette. A német kormány 125 ezer márkát küldött a szerencsétlenek felsegítésére, azonkívül katonaságot rendelt oda a lakosság támogatására.

— Földrengés Palesztinában. Jeruzsalem-ből érkezett hírek szerint óriási mértékű földrengés volt ott. Jeruzsalem környékén 108 ember pusztult el, a sebesültek számát nem tudják. Nablus Ramleh és Lupa városok teljesen elpusztultak. — Kairóból jelentik, hogy Fransjordániában a pusztulásnak 800 áldozata van s még több a sebesült. Szíriában már gyengébb volt a rengés, itt nincs olyan nagy kár. Jeruzsalem-ből mentő expedíciók mentek segíteni, de a veszély sok helyen még most is nagy, mert a házak és a hegyoldalak

még most is dűledeznek. Mann városban mindenki megsebesült, aki élve maradt. A gazdasági kár katasztrofális.

— Szerencsétlenség. Kúhár István murska sobotai speditőr hordókatt szállított az állomásról, amint a szekér a kórház melletti lejtőre ért, a szekér megindult. A lovak sebességét Kúhár a gyeplőkkel akarta fékezni, e közben elesett, de a gyeplőket nem engedte el és ezért a szekér alá került, melynek egyik kereke a mellkasán átment. Állapota bár nem súlyos, mégis a kórházi kezelése nem mellőzhető.

— Óceán átrepülése. Rasche Thea német pilóta nő Angliába repült, innen hajón Newyorkba utazik, hogy onnan vissza repüljön Európába. Courtney angol kapitány 16 án indult el „Bálna” nevű repülőgéppel Newyorkba és onna vissza repül s erősen bíznak a sikerben. Byrd és Chamberlin, akik Amerikából repültek Európába, most a „Levithan” hajón utaznak vissza haza Amerikába.

— Óriási erdőtüzek Boszniában. Szarajevóban az országterületén óriási erdőtüzek vannak. Az Ivanica hegységben 70 hold erdő pusztult el. Kruzevónál 6 helyen tört ki a tűz. Kadánban elégett a szálloda is, Ozsében a kolostor, Vrbani és Dolnski falu egészen elégték. Oltani nem lehet, mert a szárazság óriási. A katonaság sem tud segíteni már, csak is egy hatalmas eső tudná a veszedelmet legyőzni.

— Amerikai segély az árvízkárosultaknak. A kivándorolt jugoszláv munkások Amerikából a Vörös Segély bizottság útján hatvanezer dinár pénzüsszeget küldtek a jugoszláviai árvíz károsultaknak. Ezen összeg a segélybizottságok útján fog a károsultaknak kiosztatni.

— Világrekord a gyermekszoptatásban. Egy gyermekápolással foglalkozó irat írja, hogy egy huszonhárom éves leány egy időben öt gyermeket szoptatott s már a 62 napon 5950 gram teje volt. Ezzel a mennyiséggel világrekordot érte el.

— Kitűnő buzatermés Amerikában. A Unió kormánya közölte a római mezőgazdasági intézettel, hogy az ideai amerikai buza termés 231,2 millió mázsára tehető, vagyis két és fél százalékkal nagyobb a tavalyinál és 6 százalékkal több öt évi átlagnál. Ugyancsak nagyobb a rozs, árpa, zab és len termés valamint a burgonya is; de kukorica, dohány és cukorrépából kevesebb lesz.

— Óriási hőség és szárazság Szerbiában. Szerbia középső vidékein oly nagy a hőség s ennek következtében a szárazság, amilyen már régesrég nem volt. A források sok helyen kiszáradtak, ivóvízhiány van, a talaj kiszáradt és megrepedt. A kukorica jó formán ki sem hajtott, a zab, árpa, bab, burgonya, hagyma répa stb. elperzselődött. A fákról hullanak a levelek, szilvatermés alig lesz, tök, dinnye nem lesz, állati takarmány nincs. Ha nem lesz sürgősen jó, kiadós eső, akkor a lakosság a legnagyobb nyomorúságba kerül a jövő télre. A nép énekelve és imádkozva tölti idejét s úgy könyörög jótékony esőért.

Szerkesztői üzenet.

G. J. Krp. Köszönjük. A lapot a jelzetteknek megküldjük. Várjuk, előre hálás köszönettel, küldeményeit. — B. A. T. Köszönjük a küldeményt, de e hétre (mert készen vagyunk a lappal) csak egy-egy dolgot fogunk leadni, a többi jövő hétre marad. A kértokről K. ur fog gondoskodni.

Asztalos tanoncnak

jobb házból való ügyes fiu felvétetik Vogrincics asztalosnál M. Sobotában.

Géptulajdonosok!

Ha bármilyen törésük van gépnél, ne menjenek más-hová, rögtön, jól és olcsón hegeszt:

Skrilec mehanikus
Puconcin.

KERESKEDELEM.

Áru:

LJUBLJANA július 21.

100 kg.	Buza	Din.	280—
»	Rozs	»	200—250
»	Zab	»	225—
»	Kukorica	»	225—
»	Köles	»	300—
»	Hajdina	»	300—
»	Széna	»	60—50
»	Bab cseres.	»	300—
»	vegyes bab	»	100—
»	Krumpli	»	100—155
»	Lenmag	»	370—380
»	Lóhermag	»	2800—3100

BENKO: július 21.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7.—	8.—	9.—	10.—
Üsző	7.—	8.—	9.—	10.—
Tehén	—	—	3.—	7.—
Borju	—	—	11.—	13.—
Sertés	—	—	17.—	17.—
Zsir I-a	—	—	23.—	28.—
Vaj	—	—	—	30.—
Szalonna	—	—	—	24.—
Tojás 1 drb.	—	—	—	0.75

Pénz.

1 Dollár	=	Din. 56-70
1 Pengő Budapest	=	» 10.—
1 Schil. Bécs	=	» 7-99
1 Kor. Praga	=	» 1-67
1 Lira	=	» 2-46
Zürichben 100 Din	=	9.135 sfrk.

GAZDÁLKODÁS.

A mesés pénzhiány, a kivitelünk csökkenése, a jó termények (állat, növény, ásvány) külföldi előállítására, arra késztetik a prekmurjei gazdát, hogy számítgassa ki, melyek azok a terményei, amelyekre nem fizetni rá és azokat tudja-e állandóan értékesíteni?

Egyszerűen megszokásból, mert ezt így tette apánk és öregapánk és mert ez akkor így, vagy úgy jó volt ne tegyünk egy lépést sem. A prekmurjei gazda ne utazzék a pénzre, hanem a gazdasági értékeit tartsa a magtárban az istállóban, állandóan eladásra készenlétben, és csak annyit adjon el, amennyi pénzre közvetlenül és legfeljebb 1-2 hónapon belül szüksége van. Megjegyzem, ez csak most van így! Majd ha a kedélyek egész Európában kissé lecsendesedtek, akkor lesz tanácsos a pénzt is gyűjteni. Most legyünk óvatosak.

Ez idő szerint kilátás van arra, hogy a szarvasmarhára és sertésre nagy szükségünk lesz, azért duplázuk meg a marhaállományunkat, ha van elegendő rétünk, mezőségünk! Bár a lóra, pont most, nagy szükséglet nem mutatkozik, mégis azt ajánlom, legyünk készenlétben, hogy gyors járásu lovaink is legyenek.

A sertésenyésztés aránylag gyorsan forgó tőkét biztosít és elég nagy értéket képvisel. A sertésre mindig szükség lesz; tenyészjük!

Ma már nem elég, hogy csak legyen, hanem elsőrendű legyen: tehát a minőségi termelésre kell rá térni. A tartási költség, a fáradság ugyanaz; de az értéke csak nagyobb egy napi 20 liter tejet adó tehénnek, mint egy görnyedt, pupos, gacsos tehénnek, melyeket itt mind nagyobb számban látunk ugrádozni és legfeljebb 4-8 litert ad.

A szarvasmarhánál csak a jó tejelőket vegyük tenyésztésbe. Bika, tehén jó tejelő anyától származzék! A tehénészetek ma csak akkor jövedelmezők, ha a tehén évi tejhozama meghaladja a 2500 litert. Mit csináljunk, hogy ilyen teheneink legyenek? Vezessünk minden állatról 1-1 kis könyvet és abba esténként írjuk be az aznapi tejmenyiséget és egyéb eseményeket, folytatást, ellést, betegséget stb. Csak a külsőleg megfelelő alakú és a legjobban tejelő marhákat és azok borjait tartsuk meg, a többit lassanként adjuk el!

Nagyon helyén való lenne, tejellenőrző intézményt bevezetni amelylyel kapcsolatos lenne a tehén tenyésztés irányítása. A tenyésztők mai licenclése vajmi sok reményre nem jogosít. Az ellenőrzött jó tejelő tehének azután (1 év után) törzskönyvezendők lesznek. Ezek borjait jóval magasabb áron lehet majd értékesíteni. A tejtermelés emelkedésével párhányosan a tej és a tejtermékek értékesítéséről is kell gondoskodni. Elsősorban a vaj és a sajt az, mely külföldön is elhelyezhető, szállí-

tása nem veszélyes. A lefőlözött tejet a malacainknak adjuk, bár a borjúk mesterséges nevelésével is felhasználhatjuk. (Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Kéményseprők többjövédelmé. Eddig a havonkénti kéményseprítés is kiadás volt a háztulajdonosoknak, de az új miniszteri rendelkezés szerint a kéményseprő mesterek jövédelmé még szaporodni fog. Eszerint t. i. nemcsak a kéményseprítés lesz kötelező, hanem kötelezővé tétett az új kémények felülvizsgálata és kipróbálása, a rendes takaréktűzhelyek időszakonkénti teljes kitisztítása, kázanok, mészárosok füstölőjének pék-kemencék, kályha- és tűzhelycsövek stb. tisztítása. Kéményégetés, csak szükség esetén, szélcsendes időben végezendő. — Kéményseprőt fent körülírt munkájában nem szabad megakadályozni.

Kicsi a gabonatermés. Vajdaságban, Baranyában az idei gabonatermés 5-10 métermázsa között változik, míg minálunk átlag kat. holdanként, a megejtett cséplésből ítélve, a rozs 400 kg.-ot a buza pedig 500 kg. ad. Tehát jóval alul a silány közepes termésnél. Minőségre a gabonaszem átlag jobb a tavalyinál.

Jugoszlávia kivitele, az idei öt hónapot a múlt év öt hónapjához viszonyítva, az idén kikerekítve 800 millió dinár értékkel kevesebb volt. Mégis sem az ára sem a dinár értéke nem csökkent, ami furcsa, mert a dinár mesterséges életbentartása utóvégre mégis csak az adózó pénzébe kerül.

A gabonakivitelben az Egyesült Államok, Kanada és Argentína vezetnek, melyek után Ausztrália India és Oroszország következnek. A Duna mentén fekvő államok Ausztriát, Csehszlovákiát és Németország déli részét látják el kenyérmagvakkal.

Németország gazdasági a-tasét osztott be a beográdi követséghez, kinek feladata lesz beutazni Jugoszlávia területét s tanulmányozni gazdasági helyzetünket. Ezt teszi meg az a Német ország, mely egy kat. holdon többet termel, mint mi kettőn. De azért tanulnak tovább vagy tanítanak?

Az Egyesült Államok ezévi állami költségvetése kb. 500 millió dollár felesleget mutat. Az ottani szokások szerint ezt a felesleget visszadják az adófizetőknek, befizetésük arányában felosztva.

Vsakovrstne sirove
k o ž e

k u p u j e
po najvišji dnevni ceni
Franc Trautmann
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

PERGAMENT
PAPIR

se dobi po dnevnoj ceni
na malo in na veliko pri:

IZIDOR HAHN
MURSKA SOBOTA.

SZNEJÉ I MLADO'ZENCI!

Prvle kak szi szpokupujete Vase potrebscine za 'zenitev poglednite v trgovino A. KIRÁLY M. Sobota, g'ávni trg, gde je velika zaloga i zbera v korinaj vencov, slarov za sneja, strumple in vsze drobno blago kaj sze pri tej prilika nica.

Velika zaloga 'zenszki krscsakov i razno traletao i drobno blago.

Szolidna posztre'zba! Niszike obne!

A. KIRÁLY

trg. Klobuki perilom in kratkim blagom
MURSKA SOBOTA

Glávni trg. Bergerova hisa

ELADÓ méhes 16 családnak szolgáló dargekral 8 méhesaláddal, ugyszintea átycserepes félszer. Bővebbet MARKOVICSNÁL Murska Sobota, Grajska ulica.

ÁLLANDÓAN
KAPHATÓK:

Szalona kg-ja Din 24-
Zsir " " 23-28
Háj " " 26-
Tőpörtő, kolbász stb. stb.

BENKO mészárszékben
MURSKA SOBOTA.

Mulatságokra

konfetti-, szerpen-
tin és vicces lapok,
nagyban és kicsi-
ben kaphatók :-

IZIDOR HAHN

könyvkereskedésében
Murska Sobota.

Vljudno naznanjam vsem p. n. interesentom, da imam za prišestno šolsko leto v zalogi vsakovrstne

šolske tiskovine in knjige

za gimnazijo in vse osnovne šole v Prekmurju. — Gg. profesorjem, učiteljem in trgovcem s knjigami priznavam 10%-ni popust pri večjem naročilu.

Priporočam se

IZIDOR HAHN

trg. s papirjem in knjigami
V MURSKI SOBOTI.

NEMECZ JANEZ

vaskereskedő,

MURSKA SOBOTA

árusit bámulatos olcsó áron: épületvasalást, tűzhelyeket, gépolaját, gépalkatrészeket, dobsint, vízmutatóúveget, kenőszelencéket, felvonó serlegeket, tömlőket, tömítőanyagot, valamint minden vas és gépszakmába való anyagot. Biciklik állandóan nagy választékban PUCH motorkerékpárok és alkatrészek Prekmurje vezérképviselője.

Világhírű Urania írógépek raktára.